

Scenario Kortjakje Programma Leuven 2005

Slaapliedje: volkslied door 7 kleine leerlingen

Dirk 1: WELKOM (Kleine wisseling) Meneer Kalender (Dirk Denoyelle)

En daarmee is de kop van deze voorstelling eraf. Mag ik nogmaals jullie applaus voor de 7 kleinsten:
(namen)

Nieuwjaarsbrieven in combinatie met muziek voor strijkers, daar gaat het vandaag om. Een vreemde combinatie misschien, zeker als die nieuwjaarsbrieven dan ook nog eens voorgelezen gaan worden door een cabaretier. En toch nemen wij hier op het podium die uitdaging aan. Bij wijze van aanloop naar een eerste stuk van Händel, ben ik zo vrij de volgende nieuwjaarsbrief op u los te laten, eentje van een van de muzikantjes die zich hier aan het opstellen zijn.

*Lieve peter, lieve meter, lieve allemaal
Ik sta hier voor een volle zaal
Mijn hartje bonkt
Mijn adem stukt
Ik mag geen enkel foutje maken !
Mijn viool is klaar
De kam ging meermaals door mijn haar
Maar zal je mijn werk kunnen smaken ?
Ik wens het jou, ik wens het mij, ik wens het jullie altegaar
Dan weze dit vandaag de start
Van een mooi en strijkvol jaar*

Bourree van G.F. Handel door 16 leerlingen (3:45)

Dirk 2: Grote Wisseling : Carl Maria von Weber

Carl Maria von Weber, die het volgende stukje muziek heeft geschreven, groeide op in een rondreizend toneelgezelschap. Weber schreef opera's – ook dit jagerskoor komt uit een opera, en Von Weber hechtte heel veel belang aan de juiste uitvoering van zijn stukken. De decors, de theatertechniek, het moest allemaal kloppen. Weber was ook een van de eersten die als hij dirigeerde NIET zelf achter zijn klavier ging zitten, maar met een dirigeerstokje vooraan stond.

Van Weber heb ik een nieuwjaarsbrief teruggevonden, toen hij 14 werd, en dat was in het jaar 1800. Hij had toen zijn eerste opera al geschreven. Ik heb hem even voor jullie vertaald

*Lieve papa, lieve mama
Ik ben nu al een grote man
En ik weet wat ik allemaal kan
Muziek schrijven is mijn vak
Dat brengt meer op dan rondgaan met de klak*

*Ik wens jullie succes met het toneel
Maar sta me toe dat ik niet meer meespeel
Ik wens jullie veel succes ermee
Ik zou zeggen: om ter eerst op den TV*

Uw Carl Maria

Ja, hij was zijn tijd ver vooruit, die Carl Maria. En voor het geval jullie het je afvragen: Carl Maria was dwwel degelijk een jongetje. Hij is trouwens getrouwd toen hij er 33 was met een operazangeres.

Jagerskoor van C. M. v. Weber door 62 leerlingen

Dirk 3: kleine wisseling Hoe meer hoe beter

Het verschijnsel nieuwjaarsbrieven is toch een beetje dubbelzinnig. In de brief zelf staan vele zoete woorden over liefde en vriendschap en geluk, maar als puntje bij paaltje komt, gaat het de kleine pagadders, zeker als ze een beetje ouder zijn, vooral om de centen die ze na het voorlezen gaan krijgen. In West-Vlaanderen is er daarom een tegenbeweging ontstaan, die uitblinkt door haar eerlijkheid. Gedaan met zoete woorden: gewoon zeggen waar het op aan komt...

*Liefste Peter
Hoe meer dat ge geeft hoe beter
Gef je een cent, ik zin content
Gef je niet, ge zi' min peter niet
Uw kapoentje Dirk
Roeselare, 1 januari 2005*

Reeks volksliedjes

- * **Kortjakje**
- * **Roeibootje**
- * **Reintje Vos**
- * **Slaapliedje**
- * **Kinderliedje**
- * **Meiliedje**
- * **Roodborstje van T.H. Bayly**
- * **Allegro S. Suzuki**
- * **Perpetuum Mobile door 70 leerlingen (!)**

Dirk 4 : Kleine wisseling Johan Sebastian Bach

Johan Sebastian bach was een wonderlijk man. Om te beginnen hield hij van kinderen, en dat is altijd leuk. Hij had er zeven toen zijn eerste vrouw stierf, en van zijn tweede vrouw kreeg hij er nog dertien. Pas op, zo heel plezant was dat ook weer niet, want Bach was een hele strenge papa. En wat ook bijzonder was aan Bach: hij hield van wiskunde. In bijna alle muziek die hij maakte, zaten getallen, cijfertjes, ... wiskunde.

Bach maakte ook elk jaar ZELF een nieuwjaarsbrief. Hij vond het handiger als HIJ een nieuwjaarsbrief schreef voor zijn kinderen, dan wanneer al die kinderen één voor één een nieuwjaarsbrief voor hem zouden schrijven. En ook die nieuwjaarsbrieven wemelden van de getallen.

Aan mijn lieve vrouw

En mijn lieve 20 kinderen

*Een jaar is weer voorbijgevlogen
Twee kindren zijn erbij gekomen
Drie weken ben ik ziek geweest
Vier keer was er communiefeest*

*Dat was er het voorbije jaar
Wat wens ik voor het nieuwe jaar ?*

*Vijf meesterwerken wil ik z-elf maken
Zes kippen elke dag die gaan ons smaken
Zeven zaligheden wil ik jullie wensen
En veel ge-negen-heid voor alle mensen
Slaap dus allen straks heel Z-Acht*

Johan Sebastian B-acht.

Menuet van J.S. Bach door 65 leerlingen

Dirk 5 : Grote wisseling

Onze volgende muzikalen gast is Ambroise Thomas. Thomas stierf iets meer dan 100 jaar geleden, op de gezegende leeftijd van 85 jaar. Voor die tijd dus al een hele oude man. Als je op het internet foto's van hem zoekt, kijk je in een baardig gezicht met donkere wenkbrauwen, een beetje een Leopold de tweede, maar dan een die nooit lacht. Thomas heeft het in zijn werk ook niet makkelijk gehad. De man schreef vooral theaterstukken, maar het duurde jaren eer iemand iets van hem goed vond. Dan maakte hij twee successen, en dan heeft hij weer jaren moeten wachten op een volgend succes. Ik heb een nieuwjaarsbrief van hem teruggevonden van toen ie ongeveer 10 jaar was, en helaas, dat gefrustreerde karaktertrekje zat er toen blijkbaar al in.

*Cher pepe et cher meme
Bienque on n'a pas vraiment eu d'ete*

Ik zal er maar even de vertaalde versie bij nemen.

*Lieve pepe en lieve meme
Hoewel het weer geen echte zomer was
En ik niet wil klagen over het leven bij ons in de klas
Hoewel de meester mij niet graag ziet
En vorige week mijn hond het leven liet
Hoewel Felix van de notaris
Met MIJN gedicht bij Josephine aan het scoren is
Hoewel mijn tol gisteren is gebroken
En ik de courgettesoep liet overkoken
Hoewel ik onlangs bij het sjotten
Gebroken heb Medarke al zijn botten
Hoewel de mensen mij onterecht plagen
Als zou ik te veel zagen en klagen
Wens ik jullie voor het nieuwe jaar
Toch minder miserie dan vandaag.
U ondanks alles toegenegen
Ambroise*

Gavotte van A. Thomas door 45 11n

Dirk 6 : Kleine wisseling ; prins Laurent

Een bourree is een oude snelle rondedans uit de Auvergne. Frankrijk dus. Misschien wist u dat wel. Maar wist u ook dat onze prins Laurent regelmatig naar de Auvergne trekt om er zijn hondjes uit te laten ? En laat ik van hem nu toevallig ook een nieuwjaarsbriefje mee hebben...

Beste papa, lieve mama

*Ik droom van mooie bomen en schone natuur
En van rijden achter het stuur
De lucht is blauw de zon is rond
Krijg ik asjeblief een nieuwe hond
Dan krijg je van mij een zoentje
Je kapoentje*

Laurent

Laken hier januari 2005

Bourrée van J.S. Bach door 41 lln

Dirk 7: Redelijke wisseling Georg Friedrich Händel

Georg Friedrich Händel was een tijdgenoot van Bach, maar de twee zijn mekaar nooit tegengekomen. Het zijn allebei Duitsers, maar Händel woonde een groot deel van zijn leven in Engeland.

Wat leuk is om te weten, is dat Händel de zoon was van een barbier. Een barbier is een kapper. Maar deze barbier was ook chirurg. Enfin: als er maar geknipt en gesneden kon worden, blijkbaar.

Deze nieuwjaarsbrief van Händel is uit 1695. Hij was toen 10 jaar.

*Lieve papa
Er is alweer een jaar weggesneden
Al zijn haren liggen in het verleden
Ik zag jou knippen, scheren, snijden
De mensen met jouw kunst verblijden
En je zingt zo mooi tijdens je werk
Haast nog mooier dan in de kerk
Ik wens je daarom voor het nieuwe jaar
Een goeie stem en een nieuwe schaar
Je liefste deugniet
Georg Friedrich*

Sonate in F van G.F. Handel door 22 lln

Dirk 8: Kleine wisseling

*Ramp
o ramp
o wat een ramp*

*Ik weet niet of jullie 't konden horen ...
Meneer Kalender heeft al zijn blaadjes verloren.*

Trippel hier

*en trappel daar ...
Wat is dat nu ? Wie is dat daar ?
Wie komt daar nu aangelopen ?
Meneer Kalender ... is herboren !*

*En wat draagt hij bij zijn spullen ?
Iets voor ons, om in te vullen ...
Hij heeft weer drie-honderd-vijf-en-zestig blaadjes klaar
Voor een gelukkig
Nieuw
Jaar.*

Concerto in a van J.S. Bach door 17 11n

Dirk 9: Grote wisseling

Dames en heren, op dit moment komen er 24 leerlingen van Amadeus het podium op. En zoals u ongetwijfeld weet, draait dit hele gebeuren toch ook wel een beetje om de toch wel revolutionaire Suzuki methode waarmee al deze kinderen viool leren spelen. U vindt over meneer / Shinichi Suzuki trouwens een artikel in uw programmaboekje. Samengevat kunnen we over hem zeggen dat hij bijna in een viool geboren is: zijn vader was de stichter van de grootste viioolfabriek ter wereld, en net als zijn broers is Shinichi Suzuki een begenadigd vioolspeler geworden. Hij werd trouwens een van de eerste Japanse concertviolisten. Na de tweede wereldoorlog wijdde hij zich aan zijn tweede leven, zeg maar, en dat is wat we nu kennen als de Suzuki-methode, die naast een methode om viool te leren spelen, eigenlijk een heus opvoedkundig project is.

Het was niet makkelijk om van Shinichi Suzuki een nieuwjaarsbrief te vinden. Maar het toeval heeft ons een handje geholpen. U moet weten, Meneer Suzuki was een heel goed mens, een blij mens ook, wellicht is hij mede daarom 99 jaar jong geworden. Nu, wat deed meneer Suzuki: wanneer kinderen heem een cassette opstuurden met een opname van hoe ze zelf viool speelden, dan stuurde meneer Suzuki hen een briefje terug, EN hun cassette, met wat raadgevingen over hoe ze speelden. Maar dikwijls gaf zij in die briefjes ook wat levenswijsheid mee.

Wij hebben een briefje vastgekreken dat hij verstuurde op 1 januari 1989, meneer suzuki was toen 90 jaar jong, en dat stuurde hij aan een Duits jongetje.

*Beste Gunther
Ik heb jouw bandje met plezier beluisterd
En ik voel dat jouw hart blij is
Aan de manier waarop je speelt
Kan ik horen dat je een goeie jongen bent
Dat je met liefde aan je ouders denkt
Dat je hen helpt waar je kan
En dat ook zij jou in je hart dragen
Blijf zoeken naar die harmonie
In je muziek
Maar ook in je hart
Dat wens ik jou toe
Het komende jaar
En ook alle jaren die komen
Shinichi Suzuki*

Tango Chromatique van M.McLean door 24 lln van Amadeus

Dirk 10: Dirk kondigt pauze aan

*Lieve mensen hier in de zaal
We zijn in de helft van ons verhaal
Mag ik jullie daarom wensen
Alle grote en kleine mensen
Drink iets lekkers ga gauw plassen
Dan kunnen we je straks opnieuw verrassen
Bekijk je plaats en onthou ze
Want het is nu pauze*

Pauze

Divertimento van P. Cabus door Amadeus 24

Dirk 11: Grote wisseling : Mendelssohn

Felix Mendelssohn stamde uit een hele rijke familie. Felix was een heel slim ventje, heel getalenteerd – op zijn 11^e maakte hij al volwaardige muziekstukken. Maar hij was ook heel verwend, hij kreeg alles wat hij wou...

Liebe vati und mutti..

Euh, excuseer, dat is de originele versie. Mendelssohn was een Duitser, zoals jullie wellicht weten. Maar hier is een vertaling.

*Lieve pappie en mammi,
Voor het nieuwe jaar,
Wens ik jullie heel veel geld
Zodat deze kunstenaar
Uw buidel pijnloos kwelt
Als hij met zijn vele vragen
Aan uw lieve oren komt zagen*

*Mijn plannen zijn dit jaar weer groot
Ik wil om te schrijven tekst
Graag een reuzekleurpotlood
En dan nog een echt orkest.
Met violen, blazers en percussie
En een harp en ook confetti*

*En dan wordt uw klein lief ventje
Zelf het schattig dirigentje.*

En beste aanwezigen, leuk om te weten: de confettig heeft Felixje NIET gekregen, maar zijn orkest heeft hij WEL gekregen...

Concerto in e van F. Mendelssohn door 13 11n

Dirk 12 : Grote wisseling Antonio Vivaldi

Vivaldi is geboren in Venetië. Zijn papa was een beroepsviolist, en later zou Antonio enorm veel muziek schrijven, waarin de violen heel dikwijls... euh... de eerste viiol speelden. Belangrijk waren, dus.

Maar toch werd Antonio Vivaldi geen beroepsmusicus. Neen, hij werd priester. Niet omdat hij dat wilde, hebben we de indruk, maar omdat dat in die tijd zo een beetje de gewoonte was. Een priester in de familie, dat stond sjiek.

Maar Vivaldi werd geen gewone pastoor, neen, hij werd leraar muziek in een meisjesweeshuis. En één van de weesmeisjes, Anna Giraud, schreef de volgende nieuwjaarsbrief toen ze achttien was...

*Eerwaarde heer Vivaldi
Het oude jaar is weer voorbij
En als ik eerlijk ben, moet ik zeggen dat ik dat niet erg vind.
Want hoe goed het hier in dit weeshuis ook was,
Hoe goed jullie me allemaal verzorgd hebben,
Het feit dat dit nieuwe jaar er eindelijk aankomt,
bekent voor mij ook dat ik over een paar maanden hier eindelijk weg kan.
O lieve pater Vivaldi, ik wil hier weg. Ik wil rondtrekken, de wereld zien.
Je hebt mij door je muziek laten proeven van de stemmingen in het
binnenste van de mens,
Nu wil ik leren kennen wat er zich afspeelt buiten de mens
De bergen, de zee, het platteland
De grijze luchten van de winters in het noorden
Het prille groen van de weiden in de lente
De felle kleuren van de bloemen in de zomer
En de rosse gloed van de wouden in de herfst
Lieve pater Vivaldi
Het nieuwe jaar is aangebroken
Bedankt voor alles
Anna*

Er zijn er die zeggen dat Vivaldi zijn bekendste werk, de Vier Seizoenen, voor Anna Giraud heeft geschreven...

Concerto in d van A. Vivaldi door 14 11n

Dirk 13: Kleine wisseling: Tobback

Carl maria von Weber is weer aan de beurt, dus ik heb ruimte om even een zijsprongetje te maken. We zijn in Leuven, dus ik kon het niet laten. Ik heb Louis Tobback gevraagd een korte nieuwjaarsbrief te schrijven...

*Denoyelle gij zot geval
Wat wilt gij dat ik nu bral
Ik hoop dat gij in 't nieuwe jaar
Eindelijk eens en voorgoed voorwaar
Erin slaagt om af te leren
Om mij steeds te imiteren
Veel succes met ulle Kortjakje
Liefs van Louis Tobbackje*

Country dance van C. M. v. Weber door 8 11n

Dirk 14: Grote wisseling Guido Gezelle

Van Nieuwjaarsbrieven naar echte poëzie is maar een klein stapje.
De grote dichter Guido Gezelle heeft ook nieuwjaarsgedichtjes geschreven...

*'t Is nieuwjaar overal
't Zijn al weer nieuwe dagen
die rijzen in de oost
met 't jonge zonnelicht
al't oude zij voorbij
en, vrij van alle plagen,
zo weze uw levensloop
voortaan weer ingericht.
Dus wensen wij, die u
Van herten wel beminnen,
Dat 't nieuwgeboren jaar
Vandage en elke dag,
Die God u leven laat,
Van buiten en van binnen
Gelijk een kruidenkoek,
Vol zoetheid wezen mag.*

En wie goed geluisterd heeft, heeft misschien wel het ritme van de rumba in dit gedicht ontdekt...

Rhumba van M. Mc Lean door 51 11n

Dirk 15 : Grote wisseling : Ed Franck

Dames en heren, we naderen de apotheose van deze avond. En ik heb nog 1 nieuwjaarsbrief voor u klaar.

Ik heb me altijd afgevraagd waar leerkrachten steeds opnieuw die teksten voor die nieuwjaarsbrieven haalden. Velen schrijven ze zelf, maar er bestaan ook boekjes voor. Zo is er pas een bokej uitgeven door Canon, en dat op zich is al grappig. Canon is eigenlijk een onderdeel van het ministerie van onderwijs, maar goed. In dat boekje vond ik een nieuwjaarsbrief van Ed Franck. Ed Franck is een schrijver van boeken voor kinderen. En die nieuwjaarsbrief, die vond ik zo mooi, dat die vandaag op deze avond die toch door en voor kinderen is opgezet, echt niet mocht ontbreken.

*Liefste pa en ma
Hier sta ik dan weer, voor de zoveelste keer, met ene trillend papier in mijn handen.
Ik weet dat ik u nu prettige dingen moet toewensen. Een goede gezondheid en veel geluk en winst op de lotto en heel veel liefde en zo. Maar dat heb ik u vorige jaren al gewenst.
Ik heb een paar avonden in bed liggen piekeren, om eens iets nieuws te vinden om u te wensen. Ik heb rare dingen bedacht, want ikw as al half in slaap.
Voor pa een iglo in de woestijn, dacht ik. En voor ma een kersenboom op de noordpool. En voor allebei een grote luchtballon die ons huis en al*

meeneemt om ernaaryoe te reizen. Of een zon en een maan en sterren in onze huiskamer, die je met de lichtknop te voorschijn kunt toveren. Zo heb ik een tijdje liggen fantatseren, dat is gezellig onder de donsdeken, als buiten de regen op de pannen tikt.

En toen dacht ik opeens: wat zit er in het diepste puntje van hun hart ? Ik wist het meteen: daar zit hun kind ! Ik moet hun iets moois toewensen in verband met hun kind ! Ik mezelf dus iets toewensen, want als hun kind gelukkig is, zijn zijzelf ook gelukkig.

Ja, ik kan al goed nadenken als ik stil lig en het buiten donker is. Dus begon ik een lijst op te stellen met alles wat me gelukkig zou maken. Het begon bij "Aardbeien" en eindigde bij "Zakcomputer". Het was een lange lijst, met één blad kwam ik niet toe. Tot ik opeens doorhad: zo kan ik een heel boek vullen, en misschien ben ik dan nog altijd nieet écht gelukkig. Toen heb ik weer nagedacht, en ik werd er wel een beetje moe van. En eindelijk voelde ik dat ik maar één ding wilde, liefste pa en ma.

Ik wil dat ik weeer een jaar lang veilig onder uw vleugels mag zitten, als een kuikentje onder een klokken. Ik wild at ik naar u toe mag blijven rennen als ik verdriet heb. Ik wil dat ge samen met mij blijft lachen als ik plezier heb. Ik wil dat ge mijn vragen blijft beantwoorden als ik nieuwsgierig ben. Ik wil dat ge me blijft opvangen als ik boos ben. Eigenlijk wil ik dus dat ge die prachouders blijft die ge mijn hele leven lang al voor mij zijt geweest. Dat is mijn wens voor het nieuwe jaar.

- * Uit 24 miniatures van Joubert**
- * Grand Fathers clock (Volksliederen)**
- * Irish washerwoman**
door Orkest 37 heel het podium

Dirk 16: slot

Zo dames en heren, dat was het voor dit nieuwjaarsconcert.

Aan iedereen een formidabel 2005 namens iedereen die hier vandaag heeft meegewerkt, en ook aan iedereen die heeft meegewerkt. En graag tot een volgende keer !